

Årsbudsjettt 2021 Økonomiplan 2022-2024

Foto: Bent Johansen

Innholdsfortegnelse

1 Om budsjettet.....	4
2 Budsjettprosessen i Unjárga/Nesseby	6
3 Driftstiltak i Budsjett 2021.....	7
4 Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4.....	9
5 Økonomisk oversikt drift etter § 5-6.....	11
6 Netto rammer per hovedansvar	13
7 Netto rammer ansvar	14
8 Økonomiplan 2022-2024	15
8.1 Forutsetninger i planperioden	15
8.2 Bruk av bundne fond.....	15
8.3 Sparetiltak	15
8.4 Nye prioriterte tiltak.....	16
8.5 Oversikt tiltak og justeringer.....	18
9 Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5	19
10 Investeringsoversikt.....	20
10.1 Nettorammer per prosjekt	20
10.2 Finansiering av investeringene.....	20
11 Befolkningsutvikling Nesseby	21
12 Ny kommunelov innført 1.1.2020	22
12.1 Grunnleggende krav til økonomiforvaltningen - § 14-1	22
12.2 Finansielle måltall – lokale handlingsregler - § 14-2.....	22
13 Utviklingen i ordinær lånegjeld.....	23

14 Utviklingen i ubundne fond	25
14.1 Disposisjonsfond.....	25
14.2 Premiefondet	26

1 Om budsjettet

Det mest sentrale planverket kommunestyret vedtar, er kommunens budsjett for det enkelte år samt den kommende økonomiplanperioden. Dette planverket beskriver de økonomiske rammene for all planlagt aktivitet i det kommende året, konsekvensene av disse og nye aktiviteter i den kommende økonomiplanperioden. Ny kommunelov er tydelig på viktigheten av at øvrige vedtatte kommunale planer skal legge klare føringer for kommunenes budsjetter og økonomiplaner. Nesseby kommune er godt i gang med å lage et ny planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og den jobben har allerede gitt føringer for økonomiplanen i dette dokumentet.

I statsbudsjettet vedtas det direkte overføringer til kommunen og disse blir omtalt som "frie inntekter". For landet som helhet består disse av 40% skatteinntekter og 60% rammetilskudd. Skatteinntektene består igjen av ordinære skatteinntekter betalt inn direkte til kommunene pluss skatteutjevning (inntektsutjevning) som gis som et tillegg til rammetilskuddet, eiendomsskatt er ikke inkludert her. I dagens system blir kommuner med skatteinntekter under landsgjennomsnittet kompensert for 60 prosent av differansen mellom egen skatteinngang og landsgjennomsnittet. I tillegg gis det en tilleggskompensasjon til kommuner med skatteinntekter under 90 prosent av landsgjennomsnittet. Disse kommunene blir i tillegg kompensert for 35 prosent av differansen mellom egne skatteinntekter og 90 prosent av landsgjennomsnittet. Små kommuner som ligger et godt stykke fra større byer og tettsteder som Nesseby har typisk de laveste skatteinntektene per innbygger i landet. Tallet for Nesseby er 67,7%, mens det kommunen faktisk per innbygger er 93,7% av landsgjennomsnittet. Denne prosenten er over tid svært stabil, så den viktigste driveren for skatteinngangen for kommunen er skatteinngangen nasjonalt per innbygger, For 2021 er prognosen at gjennomsnittlig skatt pr innbygger i landet vil være 33,513, dvs 31,402 per innbygger i Nesseby.

Fordelingen av innbyggertilskuddet som utgjør brorparten av rammetilskuddet nasjonalt beregnes gjennom kostnadsindekser. Kostnadsindeksen for Nesseby er 1,44, som betyr at kommunen er estimert til å være 44% dyrere enn gjennomsnittet i Norge basert på en mengde kriterier, hvor antall innbyggere, tettheten på bosettingen og alderssammensetningen er de viktigste driverne. Per innbygger får kommunen omtrent 50,000 kr for 2021, som utgjør rundt 46 mill totalt. Nord-Norge tilskuddet utgjør 8,716 kr per innbygger, altså omtrent 8 mill. I tillegg er det et småkommune tillegg på rundt 13 mill som er et fast beløp som gis alle kommuner med under 3200 innbyggere. Skjønnsmidlene kommer i tillegg men den faste delen har blitt mindre og mindre hvert år de siste årene. Nå er den kun 668,000, fra å være 1,42 mill i 2018.

Hvis en slår sammen alle inntektene som er drevet av innbyggertallet ser vi at en endring utgjør omtrent 90,000 per innbygger. Dette gjør at et videre fall i innbyggertallet i kommunen er den fremste trusselen for omfanget og kvaliteten på tjenestetilbudet framover. Det er ikke ikke alltid like lett å redusere kostnaden i takt med fallet i innbyggertallet, spesielt når endringene absolutt er ganske små. Dersom en familie på 5 flytter med 3 barn, to barn i to ulike klasser på skolen og en i barnehagen reduseres kommunens rammetilskudd med rundt 450,000 pluss 50,000 fra aldersfordelingen, så rundt 500,000. Men da er det ingen enkel øvelse å redusere kostnadene på skolen og barnehagen uten at det også går utover tjenestetilbudet på de som blir igjen. En kan heller ikke kutte stillinger på helsesøstertjenesten eller PP-tjenesten fordi det er jo bare 1 ansatt på hvert av funksjonene. En måte å bedre være i stand til å tilpasse tilbudet etter behovet er gjennom samarbeid med andre kommuner, spesielt på områder der det er få personer ansatt i de ulike kommunene. Administrasjonen er i godt i gang med å utrede et slikt samarbeid med Tana, Berlevåg og Båtsfjord.

Frie inntekter totalt til kommunene er for 2021 budsjettet på 326,5 mrd, fra 317,4 mrd i 2020. En økning på 2,86%. I disse tallene ligger det

koronarelaterte bevilgninger på 6,3 mrd i 2020 og 6,2 mrd i 2021. Disse er engangsbevilgninger som ikke antas videreføres i økonomiplanperioden. I tillegg utgjør sammensetningen av de kommunale oppgavene finansiert gjennom de frie inntektene en innsparing på 2,5 mrd for kommunene i 2021 i forhold til 2020. Den viktigste faktoren er at skatteoppkrevingen fra 1 nov i 2020 ble overført fra kommunene til staten. Dette berører 1 ansatt hos oss. Totalt sett vil reduksjonen i rammetilskuddet for kommunen på omtrent 410,000 være noe mindre enn de tilsvarende faktiske nettoutgiftene kommunen har hatt på oppgaven, så direkte økonomisk sett er det ikke noe tap for kommunen. Men det å miste en arbeidsplass kan påvirke folketallet og fall i de frie inntektene. Dog har vår skatteoppkrever heldigvis valgt å bli boende i kommunen. Den nest viktigste faktoren er at at tilskudd til tros- og livssynssamfunn er flyttet til staten. Dette utgjør et fall i rammetilskuddet på 113,000 dog var våre faktiske utgifter bare på 60,000 i 2019. De øvrige endringene har en neglisjerbar økonomisk effekt for kommunen. Endringene i sammensetningen av de kommunale oppgavene har altså hatt en positiv direkte økonomisk effekt for kommunen i dette budsjettet. Dog ble kommunen hardt rammet av denne omfordelingen ved fjorårets budsjett der det øremerkede tilskuddet til dagaktivitetstilbud hjemmeboende med demens fra og med 2020 ble overført til rammetilskuddet. I 2019 var tilskuddet på 556,000 og har vært i den størrelsesorden i lang tid, mens økningen i rammetilskuddet som kompensasjon for å miste dette tilskuddet bare utgjorde 110,000 for kommunen.

Etter at alle nødvendige justeringer er gjort blir den nominelle økningen i frie inntekter på landsbasis 3,68% i forhold til det 2020 faktisk ble. Både lønnsoppgjøret og 12 måneders endring i KPI for oktober 2020 var 1,7% og folketallet økte med 0,67% årlig per 2. kvartal 2020. Så omtrentlig kan en estimere realøkningen med solide 1,3% som er langt over de faktiske tallene for de siste årene. Men for Nesseby er økningen på kun 561,000 kr som utgjør en nominell økning på 0,57% og real reduksjon på rundt 1%. Dette fordi folketallet per 1 juli som anvendes for de viktigste utregningene er falt fra 931 til 906, en reduksjon på hele 2,7%. Vi tror real økningene i de frie inntektene nasjonalt vil være lavere enn det det ble i år som var ekspansivt for å stimulere økonomien i en krevende tid. I tillegg, selv om det jobbes for det motsatte på lengre sikt, antar vi at folketallet vil fortsette å falle noe i planperioden. Vi antar derfor et real reduksjon på 1% hvert år i planperioden, med en nominell økning på frie inntekter med 1% og lønn og inflasjon på 2%.

Ifølge inntektssystemet til staten er Nesseby kommune en dyr kommune å drifte, men som det blir kompensert for gjennom kostnadsnøkkelen i inntektssystemet. Men det at kommunen er en aktiv tospråklig kommune, med stor satsing på samisk, er ikke en faktor i kostnadsnøkkelen. Vi blir i en viss grad kompensert gjennom midler fra sametinget og Fylkesmannen, dog vurderes de til å være en del mindre enn det de faktiske ekstra kostnadene utgjør. Dette legger likevel ikke en demper på kommunens plan om å satse enda mer på det samiske og etablere seg som et sjøsamisk senter i Norge.

Sluttresultatet for budsjettet for 2021 viser et netto driftsresultat på 1,487,241 som er 1,0% av driftsinntektene. Dog inkluderer dette utgifter på prosjekter der bundne fond på 1,792,963 benyttes som som gir et akseptabelt total resultat på 3,280,204 som utgjør 2,2% av driftsinntektene.

2 Budsjettprosessen i Unjárga/Nesseby

Budsjettprosessen i Nesseby er strukturert med tanke på 2 hovedmål:

1. Virksomhetslederne som sammen med administrasjonssjefen har ansvaret for at budsjettet overholdes skal føle en høy grad av eierskap til budsjettet.
2. Politikerne som formelt står ansvarlig for budsjettene skal i stor grad ha muligheten til være med på å utforme budsjettet.

Politikerne setter sammen en arbeidsgruppe budsjett som tidligere år har bestått av formannskapet. Dog i året har også medlemmer fra opposisjonen vært invitert inn og deltatt.

I mai starter prosessen med et møte der virksomhetslederne informerer arbeidsgruppen kvalitativt om status i virksomheten og planer framover. Her har også arbeidsgruppen mulighet til å komme med innspill til virksomhetslederne og administrasjonen angående budsjettet framover. Etter dette møtet lager virksomhetslederne selv det første utkastet til konsekvensjustert budsjettet, det vil si det budsjettet de mener de trenger for å få utført lovbestemte oppgaver på en tilfredsstillende måte. I praksis betyr dette som regel å framskrive dagens drift, basert på de vedtak og avtaler som er kjent per dato. Etter det foregår det en prosess mellom virksomhetslederne, økonomisjef og administrasjonssjef for å få budsjettene nærmere et overordnet mål for netto driftsresultat. Dette overordnede målet vil variere fra år til år der mange faktorer typisk spiller inn.

For 2021 budsjettet var bakteppe at kommunen har vært igjennom mange år med innstramninger samtidig som resultatene har vært gode. Vurderingen var at det var fornuftig å ta en pause i denne prosessen, og at det også kunne være ønskelig å øke antall stillinger selektivt der behovet er størst.

Det neste møtet i arbeidsgruppen er mot slutten av august. Til dette møtet vil virksomhetslederne og administrasjonen i tillegg til et videre bearbeidet konsekvensjustert budsjett også ha klar en tiltaksliste som arbeidsgruppen må ta stilling til. Ideelt sett er en god blanding av innsparende og ekspanderende tiltak. Fra og med dette møtet er budsjettet i sin helhet politikernes ansvar. Jobben til økonomi og administrasjonssjefen er utelukkende å legge til rette for at arbeidsgruppen gjennom informasjonsformidling og innspill er best mulig rustet til å ta gode beslutninger. Til neste og siste møte i arbeidsgruppen typisk i slutten av oktober. dog holdt tidlig i november denne gangen, vil alle beslutninger tatt i august møtet samt oppdrag av diverse art være innbakt i tallene. I tillegg vil jo typisk de frie inntektene fra staten ha endret seg i oktober som det nå også må tas høyde for. I dette møtet tas de endelige beslutningene angående budsjettversjonen som presenteres kommunestyret i desember. I tillegg diskuteres det og besluttes forutsetningene for utviklingen i planperioden og hvilke tiltak som skal inkluderes. Det kan naturligvis komme endringer i det neste og siste formannskaps og kommunestyremøte for året. Men disse vil typisk være av mindre art da politikerne har vært så delaktige under hele prosessen.

3 Driftstiltak i Budsjett 2021

1. Fra 1. mai 2018 ble antall ansatte i økonomiavdelingen redusert med 1 gjennom naturlig avgang. I 2022 reverseres dette ved å ansette en ny økonomimedarbeider med formell regnskapskompetanse. I dag er det kun en på avdelingen som innehar denne nødvendige kompetansen, noe som skaper mye press på vedkommende under arbeidet med å avslutte regnskapet i januar og februar, samt at situasjon er sårbar med hensyn på eventuell sykdom. Det antas at denne personen begynner 1 april med en budsjetteffekt på 500,000 for 2021. Dog er skatteoppkreveren overført til staten og han drev også 20% med innkreving, en oppgave som forblir i kommunen, og som overføres til økonomisjefen. Innsparingen for 2021 er her på 115,000. Totaleffekten er altså en økning i lønns og pensjonsutgifter på 385,000 i 2021 og 550,000 i 2022.
2. I løpet av 2018 sluttet personalsjefen på Stab som i tillegg hadde rollen som oppvekstleder i kommunen. Det ble besluttet å ikke erstatte denne stillingen og oppvekstleder rollen ble midlertidig overført til virksomhetslederen på Oppvekst i påvente av at en fant en god permanent løsning på denne oppgaven. Det sistnevnte viste seg å være vanskelig. I 2022 reverseres dette innsparingstiltaket der det utlyses en kombinert stilling med både personal og oppvekstleder ansvar. Vi antar at vedkommende begynner 1 april og gir en økning i lønns og pensjonsutgifter på 590,000 i 2021 og en økning på 800,000 i 2022.
3. Antall ledere på Pleie & Omsorg har historisk variert mellom 3 og 2, med en virksomhetsleder og 1 eller 2 avdelingsledere. Sist gang det var 3 ledere var i slutten av 2017. I april i 2020 ble det midlertidig vedtatt å slå sammen Pleie & Omsorg og Hjelpetjenesten under 1 virksomhetsleder. Men dette endret ikke antall ledere totalt i de 2 virksomhetene. I budsjettet for 2021 er det vedtatt å ikke videreføre denne sammenslåingen og i tillegg gå over til strukturen med 3 ledere på Pleie & Omsorg. Stillingen som virksomhetsleder der vil bli utlyst og antas å være på plass fra 1 mars 2020. Dette utgjør i budsjettet en økning i lønns og pensjonsutgifter med 735,000 i 2021 og 900,000 i 2022.
4. Jordmorstillingen i kommunen har til nå vært på 50% hvor det også er inkludert et samarbeid med Tana. Jordmoren har kombinert dette med med 50% stilling på Kirkenes sykehus. Hun har nå ønsket seg en 100% i kommunen istedet. Da jordmorstillingen vurderes som en nøkkelstilling i kommunen er det lagt inn en 100% stilling i budsjettet for 2021. Dette gir økte lønns og pensjonsutgifter på 365,000 i 2021. På sikt ønsker vi å selge mer av denne tjenesten til andre kommuner, som er lagt inn i økonomiplanen, men det antar ikke noe mersalg for 2021.
5. Bemanningen på Avlastningsboligen er økt på grunn av økt vaktbehov med en netto ekstra kostnad inkludert refusjoner på rundt 350,000.
6. Budsjettet på støttekontakter er økt med rundt 200,000.
7. I løpet av 2020 har det vært innført del nye systemer med SvarUt som er integrert i alle kommunens saksbehandlingssystemer som den viktigste . Digital søknad av sosialhjelp Digisos og KS FIKS, samt avtale om ny internettside, som dog ikke er helt på plass enda, er andre som er verdt å nevne. Disse medfører total økte løpende lisensutgifter på rundt 200,000 per år som foreløpig er lagt i budsjettet på Stab.
8. Flyktningtjenestekontoret ble lagt ned i høst på grunn av at antall flyktninger er relativt få, og at de allerede har vært her en god stund. I 2021 vil det kun være 1 person i introduksjonsprogrammet. Selve funksjonen overføres til Voksenopplæringen uten at det følger ekstra midler med. Dette gir dog kun en innsparing på rundt 200,000, da kontoret de siste årene allerede gradvis er blitt trappet ned.
9. Vi har i 2020 iverksatt en strategi på å kjøpe alle leasingbilene vi ønsker å beholde når leasingkontrakten utløper istedet for å lease nye bilder

som vi har gjort tidligere. Vi kjøpte for eksempel en Toyota C-HR for 210,000 som hadde kostet 8,360 per måned å lease, altså 100,320 per år. I tillegg har vi typisk blitt belastet betydelige summer for "skader" på bilen ved innlevering.

Disse 100,320 har vært en driftskostnad på Pleie & Omsorg som i budsjettet for 2021 er blitt borte. Hvis vi antar at kjøpet av bilene lånefinansieres over bilens gjenstående levetid på for eksempel 10 år gir det et årlig avdrag på 21,000 og renteutgifter på 2,100 med 1% rente. Dette belastet på området Skatt, rammetilskudd og fellesfinans. For kommunen gir det for denne bilen grovt sett en årlig innsparing på 77,220 uten å hensyn "straffen" ved innlevering av en leasing bil. Dog tar vi heller ikke høyde for de økte verkstedutgifter som må påregnes på grunn av at bilen blir eldre. Kanskje går de to faktorene opp i opp. Vi har i 2020 kjøpt 2 biler for Pleie & Omsorg og 3 for Hjelpetjenesten.

4 Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4

Bevilgningsoversikt drift A

Beskrivelse	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Nesseby						
Rammetilskudd	-75 595 455	-76 309 000	-76 863 000	-76 377 210	-77 140 983	-77 912 392
Inntekts- og formuesskatt	-19 949 067	-20 117 000	-20 864 000	-21 072 640	-21 283 366	-21 496 200
Eiendomsskatt	-829 984	-1 100 000	-2 200 000	-2 222 000	-2 244 220	-2 266 662
Andre generelle driftsinntekter	-13 662 238	-7 252 954	-8 828 673	-8 924 690	-9 021 821	-9 120 082
SUM GENERELLE DRIFTSINTEKTER	-110 036 744	-104 778 954	-108 755 673	-108 596 540	-109 690 390	-110 795 336
Sum bevilgninger drift, netto	95 883 310	92 873 341	99 009 973	99 205 078	99 630 602	99 901 487
Avskrivinger	7 531 441	5 552 688	5 552 688	5 552 688	5 552 688	5 552 688
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	103 414 751	98 426 029	104 562 661	104 757 766	105 183 290	105 454 175
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-6 621 993	-6 352 925	-4 193 012	-3 838 774	-4 507 100	-5 341 161
Renteinntekter	-1 190 998	-1 160 000	-660 000	-660 000	-660 000	-660 000
Utbytter	-2 187 500	-2 100 000	-3 150 000	-2 650 000	-2 650 000	-2 650 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	1 246	0	0	0	0	0
Renteutgifter	3 988 353	5 224 300	3 753 722	4 031 548	4 181 679	4 207 118
Avdrag på lån	8 686 272	8 788 602	8 314 737	8 661 480	8 815 656	8 514 006
NETTO FINANSUTGIFTER	9 297 373	10 752 902	8 258 459	9 383 028	9 687 335	9 411 124
Motpost avskrivinger	-7 531 440	-5 552 688	-5 552 688	-5 552 688	-5 552 688	-5 552 688
NETTO DRIFTSRESULTAT	-4 856 060	-1 152 711	-1 487 241	-8 434	-372 453	-1 482 725
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	470 221	-1 225 778	-1 792 963	-1 140 504	-894 994	-70 000

Beskrivelse	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	7 415 763	-300 000	3 280 204	1 148 938	1 267 447	1 552 725
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	7 885 984	-1 525 778	1 487 241	8 434	372 453	1 482 725
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	-5 958 081	-2 678 489	0	0	0	0

5 Økonomisk oversikt drift etter § 5-6

Økonomisk oversikt drift

Beskrivelse	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Nesseby						
Rammetilskudd	-75 595 455	-76 309 000	-76 863 000	-76 377 210	-77 140 983	-77 912 392
Inntekts- og formuesskatt	-19 949 067	-20 117 000	-20 864 000	-21 072 640	-21 283 366	-21 496 200
Eiendomsskatt	-829 984	-1 100 000	-2 200 000	-2 222 000	-2 244 220	-2 266 662
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-13 662 238	-7 252 954	-8 828 673	-8 924 690	-9 021 821	-9 120 082
Overføringer og tilskudd fra andre	-32 809 681	-22 697 848	-24 406 263	-25 087 139	-25 577 561	-26 077 715
Brukerbetalinger	-2 662 627	-3 322 307	-3 176 786	-3 240 321	-3 305 127	-3 371 230
Salgs- og leieinntekter	-13 229 103	-14 061 115	-13 630 258	-14 302 864	-15 445 670	-16 695 675
SUM DRIFTSINNEKTER	-158 738 155	-144 860 224	-149 968 980	-151 226 864	-154 018 748	-156 939 956
Lønnsutgifter	85 792 186	83 333 992	87 678 200	87 397 279	88 569 061	89 654 444
Sosiale utgifter	11 053 797	10 900 809	10 354 767	10 561 859	10 718 123	10 932 485
Kjøp av varer og tjenester	38 566 482	32 043 020	35 313 119	36 749 027	37 416 995	38 074 304
Overføringer og tilskudd til andre	9 172 256	6 676 790	6 877 194	7 127 237	7 254 781	7 384 874
Avskrivninger	7 531 441	5 552 688	5 552 688	5 552 688	5 552 688	5 552 688
SUM DRIFTSUTGIFTER	152 116 162	138 507 299	145 775 968	147 388 090	149 511 648	151 598 795
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	-6 621 993	-6 352 925	-4 193 012	-3 838 774	-4 507 100	-5 341 161
Renteinntekter	-1 190 998	-1 160 000	-660 000	-660 000	-660 000	-660 000
Utbytter	-2 187 500	-2 100 000	-3 150 000	-2 650 000	-2 650 000	-2 650 000

Beskrivelse	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	1 246	0	0	0	0	0
Renteutgifter	3 988 353	5 224 300	3 753 722	4 031 548	4 181 679	4 207 118
Avdrag på lån	8 686 272	8 788 602	8 314 737	8 661 480	8 815 656	8 514 006
NETTO FINANSUTGIFTER	9 297 373	10 752 902	8 258 459	9 383 028	9 687 335	9 411 124
Motpost avskrivninger	-7 531 440	-5 552 688	-5 552 688	-5 552 688	-5 552 688	-5 552 688
NETTO DRIFTSRESULTAT	-4 856 060	-1 152 711	-1 487 241	-8 434	-372 453	-1 482 725
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	470 221	-1 225 778	-1 792 963	-1 140 504	-894 994	-70 000
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	7 415 763	-300 000	3 280 204	1 148 938	1 267 447	1 552 725
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-8 988 005	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-1 102 021	-1 525 778	1 487 241	8 434	372 453	1 482 725
FREMFORRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	-5 958 081	-2 678 489	0	0	0	0

6 Netto rammer per hovedansvar

Netto rammer per hovedansvarsområder

Beskrivelse	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
POLITISKE ORGANER	1 575 998	1 762 119	2 018 640	1 959 013	2 000 193	2 042 199
STAB	6 061 285	6 465 413	7 391 762	8 145 331	8 302 028	8 461 912
ØKONOMITJENESTER	4 120 390	3 852 792	3 705 116	3 279 218	3 254 801	3 181 896
REVISJONSTJENESTER	743 588	914 519	819 519	835 909	852 627	869 680
SAMFUNNS- OG NÆRINGSUTVIKLING	2 110 757	3 255 870	1 348 983	2 277 888	2 158 990	2 042 332
OPPVEKSTSENTER	18 097 542	18 389 208	20 446 804	19 932 029	20 118 918	20 314 651
NAV NESSEBY	2 208 998	2 408 244	2 244 866	2 289 863	2 335 761	2 382 576
BARNEVERN	1 761 767	1 700 862	1 501 966	1 532 005	1 562 646	1 593 900
HJELPETJENESTEN	11 420 060	10 210 638	10 404 594	9 712 682	9 924 932	10 141 428
PLEIE OG OMSORG	23 996 762	24 257 608	25 700 000	26 214 000	26 738 280	27 273 045
KOMMUNEHELSETJENESTEN	5 455 858	4 977 243	5 990 118	5 912 021	6 036 382	6 163 254
VARANGER SAMISKE MUSEUM	860 854	862 750	900 000	918 000	936 360	955 087
TEKNISKE TJENESTER	9 665 927	7 022 527	7 416 653	7 655 416	7 038 551	6 859 709
TILLEGSBEV OG LØNNSPOTT	-3 131 935	-580 000	-780 000	-795 600	-811 512	-827 742
SKATT, RAMMETILSK OG FELLESFINANS	-84 947 855	-88 178 282	-89 109 021	-89 867 775	-90 448 957	-91 453 927

7 Netto rammer ansvar

Under enkelte hovedansvar gis det også nettorammer for de enkelte ansvarsområdene i virksomheten.

OPPVEKST	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Skole	10 826 905	12 348 440	14 226 962	13 969 942	14 018 867	14 073 853
SFO	1 134 944	595 829	800 080	816 081	832 402	849 050
Voksenopplæring	377 442	245 789	669 166	682 549	696 199	710 123
Barnehager	6 152 813	5 149 034	4 750 596	4 460 256	4 564 966	4 671 774

SAMFUNN-OG NÆRINGSUTVIKLING	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Isak Saba og Språkkontoret	-358 839	135 274	63 710	89 100	115 237	142 141
Samfunn og næringsutvikling kontor	652 080	637 000	646 211	659 135	672 318	685 765
Biblioteket inkl bussen	574 533	907 395	895 913	920 432	945 507	971 145
Kulturskole og adm	204 507	388 868	391 252	399 937	408 805	417 858
Idretts- og fritidsaktiviteter	121 108	75 000	75 000	76 500	78 030	79 590
Fritidsklubben	266 970	346 333	348 577	355 898	363 369	370 993
Allment kulturarbeid	71 068	143 000	143 000	145 860	148 777	151 753
Kirka	551 500	1 103 000	1 205 320	1 279 426	1 304 015	1 329 095

KOMMUNEHELSETJENESTEN	Regnskap 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Helsestasjonhelsesøster	665 344	1 003 638	853 528	872 098	891 054	910 405
Jordmortjenesten	279 385	134 259	327 545	134 697	141 998	149 452
Legetjenesten	4 511 129	3 839 346	4 809 045	4 905 226	5 003 330	5 103 397

8 Økonomiplan 2022-2024

8.1 Forutsetninger i planperioden

Som et overordnet utgangspunkt antas det at frie inntekter fra staten, andre statlige overføringer, og overføringer fra sametinget øker med 1% hvert år i planperioden, mens alt annet som hovedsakelig består av lønninger og kostnader, øker med 2% per år i planperioden. Utgifter til avdrag og renter på lån beregnes nøyaktig utfra en forutsetning om at det tas opp 30 års flytende lån på 50% av investeringene i budsjettet 2021 og 100% lån i hele økonomiplan perioden, og at den flyende renten er uendret i planperioden.

8.2 Bruk av bundne fond

Neste steg i utarbeidelsen av økonomiplanen er å justere for forventet bruk av fond i perioden i forhold til det utgangspunktet i 8.1 gir.

I budsjettet for 2021 ligger det inne bruk av fond for følgende prosjekter:

1. DKS (Prosjekt Oppvekst): 70,000 kr. Det er 375,297 kr på fond per 1.1.20, så antas videreført i hele planperioden. Derfor ikke behov for justering.
2. Tilskudd systematisk identifikasjon (Prosjekt Oppvekst): 600,000 kr. Her brukes hele fondet opp i 2021, og antar at prosjektleder går ut fra fra denne midlertidige 50% stillingen på dette prosjektet til å tilbakeføres til en 100% stilling som leder for barnehagen fra og med 2022.
3. Ekstratilskudd IMDI (Prosjekt Oppvekst): 376,950 kr. Denne videreføres ikke i planperioden.
4. Sjumilssteget (Skole) 350,000. Det er 1,161,359 kr på fond per 1.1.20. Den avsluttes i 2023.
5. Teknisk: 494 410 kr på Avløp. Totalt er det 1,727,774 kr på fond per 1.1.20. Vi bruker Momentum til å beregne kommunale avgifter og utvikling i bruk av bundne fond. Den gir en stor økning i kommunale avgifter på Avløp på grunn av investeringene som ligger inne i budsjettet og økonomiplanen for Avløpsstasjon på Vesterelv.

8.3 Sparetiltak

I økonomiplan perioden tvinger tallene fram behovet for betydelige sparetiltak, også fordi vi ønsker å friggi penger til andre gode tiltak. Alle innsparingene er gitt i forhold til budsjettet i 2021, og skal altså ikke akkumuleres.

1. Felles økonomikontor med Tana, Berlevåg og Båtsfjord fra Jan 2022, men innsparinger på henholdsvis 500,000 , 600,000 og 750,000 i planperioden fordelt 50%-50% på økonomisystemer og lønn.
2. Sammenslåing av Hjelpetjenesten og Pleie & Omsorg fra Jan 2022 med innsparinger på henholdsvis 1,000,000 for hvert år i planperioden på lønninger via synergier innen ledelse og tjenesteyting.
3. Reduksjon fra 3 til 2 avdelinger på barnehagen. Antall barn har falt i det siste og er forventet å falle videre. Hvis det slår til vil det være naturlig å redusere med 1 avdeling. Vi antar nettoinnsparinger på 750,000 for hvert år i planperioden, som legges på lønn.

4. Hjelpetjenesten er det området som har hatt den høyeste % vise økningen i nettorammer de siste 10 årene i kommunen. Det bør derfor være rom for å finne kutt i antall årsverk via effektivisering innenfor dagens struktur, altså uavhengig av gevinstene ved en sammenslåing med Pleie & Omsorg. Vi antar effektivitetsinnsparinger på 700,000 hvert år i planperioden.
5. Rett bak Hjelpetjenesten følger Oppvekstsenteret med den nest høyeste veksten i nettorammer de siste 10 årene. Barnetallet på skolen har falt de siste årene og er forventet å falle videre i planperioden. Da er det naturlig at rammene også reduseres. Vi legger inn en reduksjon på henholdsvis 750,000 , 1 Mill og 1,25 Mill i planperioden.
6. Jordmorstillingen er økt fra 50% til 100% i dette budsjettet, hvor vi samarbeider med Tana på de opprinnelige 50%. På sikt skal det være mulig å selge en del av den nye kapasiteten til andre kommuner. Vi legger inn 200,000 for hvert år i planperioden i salg til andre kommuner.
7. Det er blitt opprettet en del nye politiske utvalg i denne perioden. Der har vi lagt inn en delvis reversering av dette med en innsparing på 100,000 per år i planperioden.
8. Generell innsparing på staben, 200,000 per år i planperioden.

8.4 Nye prioriterte tiltak

Kommunen har noen utfordringer, hvor noen av de har ligget der latent lenge uten at det har blitt adressert. I planperioden er det identifisert tiltak som tar sikte på å gi kommunen et generelt løft og bidra til utviklingen i folketallet snur.

1. Diverse forebyggende tiltak for gamle, tiltak mot ensomhet, tiltak innen psykisk helse og alkoholmisbruk. Vi setter av 300,000 per år til dette i planperioden.
2. Vi må få på plass en arealplan snarest for å planlegge hvordan vi best skal utnytte de enorme land og sjø områdene i kommunen. Vi legger inn en 50% stilling som arealplanlegger i de 2 første årene i planperioden, som utgjør 400,000 per år i lønn for hvert av de 2 årene.
3. Etablere en ny 100% stilling som utviklingsrådgiver i en fri rolle som skal jobbe bredt for å få gjort positive ting for kommunen som det ellers blir for lite fokus på. Et eksempel vil være å jobbe med å få tak i midler for å realisere visjonen om at Varangerbotn, som nevnt i skissen til planprogram for kommuneplanens samfunnsdel, skal få på plass et sjøsamisk senter. Men også med fokus på å søke på midler til andre prosjekter som kan være med å gi kommunen et løft. Tiltak som kan bidra til at det det samiske språket får bedre levevilkår er i denne sammenhengen viktig. Et annet eksempel vil være å sloss om arbeidsplasser og nyetableringer i konkurranse med nabokommunene. Videre er tanken at personen også skal fokusere på markedsføring av kommunen generelt og mot potensielle jobbsøkere spesielt sykepleiere og samisk lærere som er en mangelvare generelt i landet. Vi setter av 800,000 per år i lønn til rådgiveren i hele planperioden.
4. Rekruttering av samiskspråklige lærere, 200,000 hvert år i planperioden, utover det vi allerede får som prosjektmidler fra sametinget.
5. Tiltak mot sykepleiermangelen vi opplever i kommunen. 500,000 hvert år i planperioden.
6. Kirkene i kommunen vil trenge noe vedlikehold i årene framover, og kirken har stramme budsjetter. Vi legger derfor inn 50,000 per år til dette formålet i planperioden.
7. Vi setter av 200,000 ekstra hvert år i planperioden til næringsutvikling utover de ordningene og tiltakene som allerede er på plass.

8. Det er vedtatt i kommunestyret å år at kommunen leier kontorlokaler i Næringsområdet over 3 år, med 1 mill i leiekostnader per år.. Lokalene disponeres fritt av kommunen til egne formål eller til framleie til nye næringsliv aktører som ønsker å etablere seg i kommunen. Det antas her en nettokostnad på henholdsvis 600,000, 400,000 og 200,000 i budsjettperioden.
9. Vi ønsker å utbedre muligheten for å gå ut av legesamarbeidet med Tana og etablere en egen Legetjeneste. Om dette vil være en dyrere eller billigere løsning enn det vi har i dag er for tidlig å si noe om. Men at det vil kunne ha mange positive ringvirkninger for kommunen om det er mulig å gjennomføre synes åpenbar.

8.5 Oversikt tiltak og justeringer

Tiltaksrapport

	2021	2022	2023	2024
Usorterte tiltak	0	0	0	
017: Arealplanlegger	0	400 000	400 000	0
030: Avsetning av mindreforbruk til disp.fond	3 280 204	1 148 938	1 267 447	1 552 725
024: Avslutning av utsatte barn prosjektet	0	352 147	347 188	342 132
012: Effektivisering av Hjelpetjenesten isolert	0	-700 000	-700 000	-700 000
026: Ekstramidler fra IMDI 2021 siste året	0	-7 539	-15 229	-23 073
008: Felles økonomikontor innsparing IT systemer	0	-250 000	-300 000	-375 000
007: Felles økonomikontor innsparing lønn	0	-250 000	-300 000	-375 000
016: Forebyggende tiltak for eldre, mot ensomhet etc	0	300 000	300 000	300 000
031: Innsparing i Stab	0	-200 000	-200 000	-200 000
027: Leie av lokaler i næringsområdet	0	600 000	400 000	200 000
022: Næringsutvikling satsing	0	200 000	200 000	200 000
013: Reduksjon i antall lærere på skolen	0	-750 000	-1 000 000	-1 250 000
015: Reduksjon i politiske utvalg	0	-100 000	-100 000	-100 000
011: Reduksjon med 1 avdeling i barnehagen	0	-750 000	-750 000	-750 000
028: Reduksjon utbytte Varanger Kraft	0	500 000	500 000	500 000
019: Rekruttering av samiskspråklige lærere	0	200 000	200 000	200 000
032: Reversere Korona engangstilskudd i 2021 i øk.plan.p	0	1 254 420	1 266 964	1 279 634
014: Salg av jordmortjenester	0	-200 000	-200 000	-200 000
010: Sammenslåing med Hj.Tj effekt P&L	0	-500 000	-500 000	-500 000
009: Sammenslåing med P&O effekt Hj.Tj	0	-500 000	-500 000	-500 000
025: Sjumilssteget avsluttes per slutten av 2022	0	-7 000	-14 141	-21 424
020: Tiltak mot sykepleiermangelen	0	500 000	500 000	500 000
023: Utvikling i gebyrinntekter og bruk av fond Avløp	0	-317 491	-1 093 729	-1 035 123
018: Utviklingsrådgiver	0	800 000	800 000	800 000
021: Vedlikehold kirker	0	50 000	50 000	50 000
029: Økning renter og avdrag lån	0	624 569	928 876	652 665

9 Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5

Bevilgningsoversikt investering A

Beskrivelse	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024
Nesseby				
Investeringer i varige driftsmidler	38 585 000	9 200 000	4 500 000	2 500 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	475 000	480 000	485 000	490 000
Utlån av egne midler	2 406 039	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Avdrag på lån	800 000	800 000	800 000	800 000
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	42 266 039	13 480 000	8 785 000	6 790 000
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-800 000	-800 000	-800 000	-800 000
Bruk av lån	-21 698 539	-7 600 000	-5 250 000	-5 500 000
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-22 498 539	-8 400 000	-6 050 000	-6 300 000
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	-19 767 500	-5 080 000	-2 735 000	-490 000
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-19 767 500	-5 080 000	-2 735 000	-490 000

10 Investeringsoversikt

10.1 Nettorammer per prosjekt

Prosjekt	Estimat 2020	2021	2022	2023	2024
Næringsarealer Varangerbotn	2 500 000	2 500 000			
Avløpsstasjon Vesterelv	1 500 000	23 500 000	4 500 000		
Høgtoppen boligfelt	5 000 000	9 000 000			
Nesseby – oppgradering av vannrør	1 000 000	200 000			
Vannhengere 2stk		135 000			
Ventilasjonsaggregat fløy storkjøkken helsesenter		150 000			
Nye brannhydranter		100 000			
Høydebasseng Bergeby		3 000 000			
Asfaltering kommunale veier			2 000 000		
Utskiftning vannledninger Nyelv			2 300 000		
Utskiftning vannledninger Karlebotn				4 500 000	
Kløvnes asfaltering			400 000		
Tilkopling vannledning fra Karlebotn til Sirdaguoppe					2 500 000

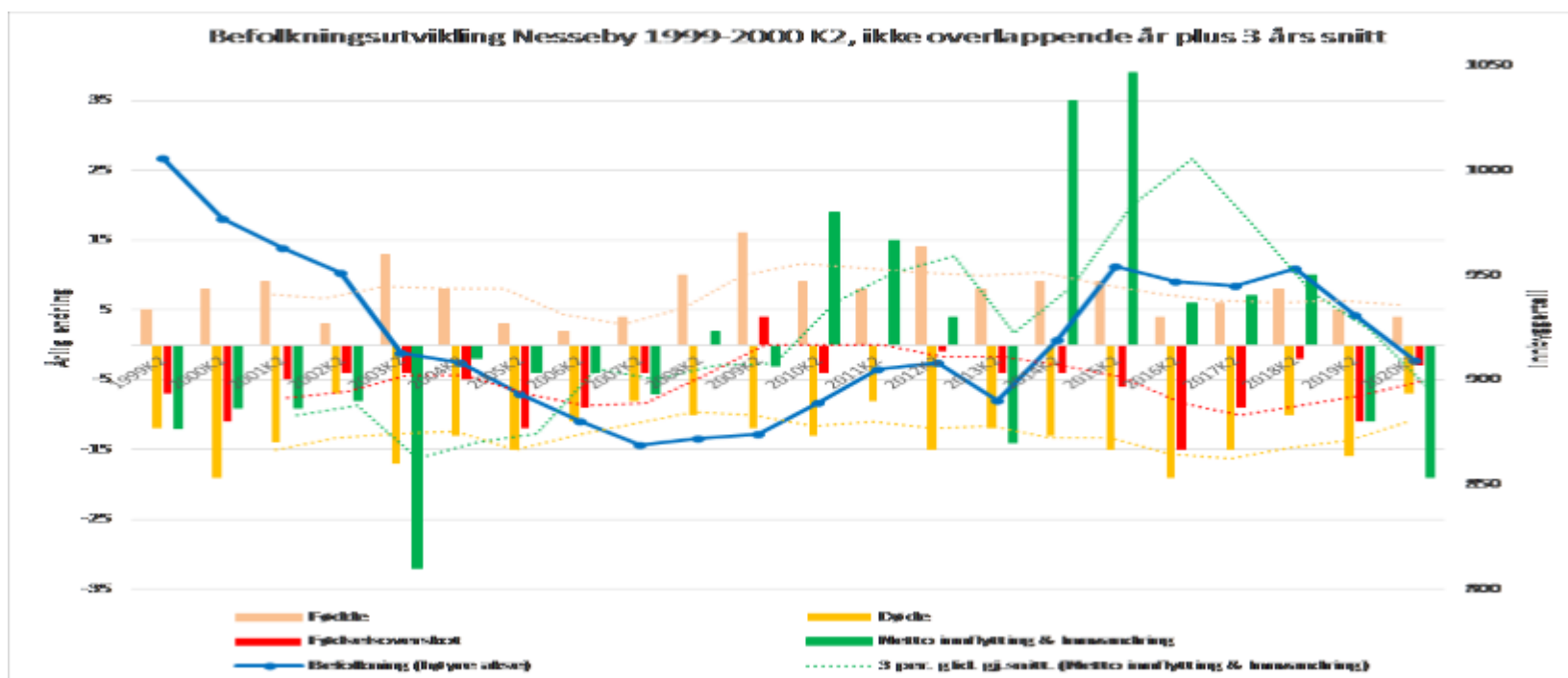
10.2 Finansiering av investeringene

Alle egenkapitalinnskudd i KLP finansieres med bruk av disposisjonsfond. Utover det finansieres alle investeringene i budsjettet 2021 med 50% bruk av lån og 50% bruk av disposisjonsfond. I økonomiplanperioden finansieres alle investeringene med 100% bruk av lån.

Det å kunne bruke en så store andel disposisjonsfond i finansieringen av investeringene i budsjettet for 2021, historisk sett er et høyt investeringsbudsjett, skyldes flere år med oppbygging av disposisjonsfondet gjennom gode resultater. Dette gjør at vi kan gjennomføre store viktige prosjekter for kommunen uten å pådra oss gjeld som på lang sikt ikke ville vært bærekraftig.

11 Befolkningsutvikling Nesseby

For små kommuner som Nesseby er det største strategiske fokuset til administrasjonen og politikerne å jobbe for at fallet i folketallet stopper opp og helst begynner å øke. Grafen nedenfor viser at utviklingen har en skremmende trend som må tas alvorlig. I den sammenhengen er det også viktig å fokusere på alderssammensetningen, da det er en viktig variabel for å regne ut framtidig forventet folketall. Og der har utviklingen dessverre også gått feil vei de siste årene. Nesseby har mye mindre barn og mye flere gamle enn gjennomsnittet i Norge. Vi har for eksempel 40% mindre i 2-5 års gruppen, og 60% mer i 67-79 års gruppen. Nesseby kommune bør bli en kommune som tiltrekker seg flere unge, og et sted hvor barnefamilier synes det er attraktivt å bo. Å få på plass nye arbeidsplasser til kommunen blir et viktig fokus framover, spesielt å finne ut hvordan en best kan utnytte de mulighetene som ligger i etableringen av det nye næringsområdet. Videre må det legges til rette for at folk som jobber i Nesseby også velger å bosette seg her, og ikke velger å pendle fra nabokommunene. Det nye boligfeltet som er klar i løpet av 2022 vil være det mest attraktive boligfeltet etablert av kommunen noen gang, og vil tilbys gratis til de som står klar til å bygge. Dette vil sammen med det nye næringsområdet sannsynligvis gi store positive ringvirkninger for kommunen i nær framtid.

12 Ny kommunelov innført 1.1.2020

12.1 Grunnleggende krav til økonomiforvaltningen - § 14-1

Kommunene skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid

- En ny og generell plikt – karakter av en formålsbestemmelse
- • Løfter frem idealet – en langsiktig økonomiforvaltning
- • Markerer kommunestyrets ansvar for å ivareta handlingsrommet
- • Hva er god langsiktig forvaltning? – politisk skjønn
- • Regelen er ikke egnet som grunnlag for å prøve lovligheten av enkeltavgjørelser

12.2 Finansielle måltall – lokale handlingsregler - § 14-2

Kommunestyret skal nå ta i bruk finansielle måltall

- Finansielle måltall – kommunestyrets mål for økonomisk utvikling
- Lokal økonomisk politikk – lokale handlingsregler for budsjettet
- Skape bevissthet og åpenhet om reell økonomisk situasjon
- Kommunestyret skal selv vedta de finansielle måltallene
- Mål for hva driftsresultat, gjeldsgrad mv. bør være for at det økonomiske handlingsrommet skal sikres over tid
- Måltallene skal være retningsgivende for budsjettarbeidet

13 Utviklingen i ordinær lånegjeld

§ 14-4 i den nye kommuneloven har et krav om å vise utviklingen i gjeld og andre langsiktige forpliktelser.

I Nesseby er de eneste langsiktige forpliktelser utover lånegjelden pensjonsforpliktelsene som ivaretas gjennom et strengt lovverk som gjør at vi kan være trygg på at det legges av tilstrekkelige midler for å ivareta disse forpliktelsene. Vår pensjonsleverandør er KLP, som er eid av eierne, inkludert oss. Det vil si at hvis selskapet på grunn av et usedvanlig kraftig fall aksjemarkedene over tid ikke har nok egenkapital til å ivareta pensjonsforpliktelsene må kommunen være med på å skyte inn ekstra egenkapital. Risikoen for at dette skjer er svært liten.

Lån til videreutlån via Husbanken utgjør per 31.12.2020 18,5 mill. Disse er indirekte sikret gjennom huslånene gitt til innbyggerne der vi har pant i boligen. I tillegg er det en tapsdeling ordning som innebærer at Husbanken og kommunen deler oppståtte tap på startlån. Kommunene har kun tapsrisikoen for de første 25 prosent av gjenstående hovedstol. Alt tatt med i betraktning så kan en si at disse lånene har en svært lav forventet tap, og det blir derfor fullstendig misvisende å inkludere disse i kommunen totale lånegjeld der en skal vurdere om det økonomiske handlingsrommet er sikret over tid. Vi ser derfor kun på kommunens totale ordinære lånegjeld nedenfor.

Kommunens ordinære lånegjeld består per 31.12.20 av 106,5 mill i eksisterende gjeld pluss et estimat på et låneopptak for året på 11,1 mill, totalt 117, 6 mill. Av det forventede låneopptaket stammer 6,6 mill fra lån på investeringer gjennomført i 2020 og 4,5 mill lån som enda ikke er tatt opp fra investeringer gjort i 2019 (for å samle opp til et større låneopptak). Av netto driftsinntekter på omtrent 150 mill i 2020 gir det en gjeldsgrad på 78,4%.

Investeringene i budsjettet og økonomiplanen med tilhørende finansiering gir da en umiddelbar økning i gjeldsgraden til 85,8% ved årslutt 2021 og 85,4% i 2022, men så begynner den å reduseres igjen til 81,8% i 2023 og 75,7% i 2024. reduksjonen mot slutten av perioden skyldes at det er planlagt lagt mindre investeringer mot slutten av perioden, mens vi fortsatt betaler relativt store avdrag. Den eksisterende låneporteføljen har relativt kort løpetid derfor betaler kommunen høyere avdrag som en prosent av den totale hovedstolen enn de fleste andre kommunene i Norge. Men det vil i mindre grad være tilfelle når de nye 30 års lånene antas å være på plass.

KS sine anbefalinger for dette gjeldsgraden er:

- Rød sone: over 75%
- Gul sone: 65-75%
- Grønn sone: under 65%

Gjeldsgraden ligger altså i hele perioden akkurat innenfor rød sone. Men dette bør ikke skape veldig mye bekymring da dette tallet også må sees i lys av hvilke tunge investeringer som er unnagjort og hvilken som står for tur. Nesseby vil i løpet av planperioden ha fått på plass nytt næringsssenter, ny avløpstasjon og nytt boligfelt. Alle er relativt tunge investeringer av en størrelsesorden som langt overgår de langt mindre investeringsbehovene som antageligvis vil dukke opp over de neste 10 årene. Tallene for gjeldsgrad gir oss rom for å vurdere nye mindre investeringer om behovet skulle dukke opp i løpet av planperioden.

Utvikling i ordinær lånegjeld og gjeldsgrad

	2020	2021	2022	2023	2024
Lånegjeld per årslutt	117 650 738	128 628 501	129 149 021	124 833 386	118 819 380
Driftsinntekter	150 000 000	149 968 980	151 226 864	154 018 748	156 939 956
Gjeldsgrad	78,4 %	85,8 %	85,4 %	81,1 %	75,7 %

14 Utviklingen i ubundne fond

Per 31.12.19 var disposisjonsfond på 26,0 mill. Så legger vi til 6 mill som var mindreforbruket i 2019 som er vedtatt overført til disposisjonsfondet. Til investeringer i 2020 estimeres det at omtrent 13,5 mill vil bli finansiert gjennom disposisjonsfondet. Netto driftsresultat for 2020 estimeres til å bli 10,6 mill hvor 1,1 mill av kostnadene dekkes gjennom bruk av bundne fond. Endringen i disposisjonsfond for 2020 estimeres derfor til å bli $6 - 13,5 + 10,6 + 1,1$ mill = 4,2 mill som gir et disposisjonsfond på 30,2 mill. I 2021 finansieres 50% av investeringene på 38,6 mill med disposisjonsfond i tillegg til hele egenkapitalinnskuddet på 475,000 i KLP, som gir bruk et bruk av disposisjonsfondet på hele 19,8 mill på investeringer i 2022. I 2023 finansieres investeringene 100% med lån og disposisjonsfondet blir kun belastet med egenkapitalinnskudd KLP.

Vi ser fra tabellen at den laveste punktet i % disposisjonsfond av driftsinntekter er i 2023 på 7,3%.

KS sine anbefalinger for dette tallet er:

- Rød sone: under 5%
- Gul sone: 5-8%
- Grønn sone: 8%

Vi havner altså i gul sone i planperioden. Denne anbefalingen antar at en har null på premiefondet, mens vi har per 31.12.2019 20,2 mill som utgjør 13,5% av driftsinntektene.

14.1 Disposisjonsfond

Per 31.12.19 var samlet disposisjonsfond på 26,0 mill. Dette inkluderer ikke de 6 mill som var mindreforbruket i 2019 som er vedtatt overført til disposisjonsfondet. Til investeringer i 2020 estimeres det at omtrent 13,5 mill vil bli finansiert gjennom disposisjonsfondet. Netto driftsresultat for 2020 estimeres til å bli 10,6 mill hvor 1,1 mill av kostnadene dekkes gjennom bruk av bundne fond. Endringen i disposisjonsfond for 2020 estimeres derfor til å bli $6 - 13,5 + 10,6 + 1,1$ mill = 4,2 mill som gir et disposisjonsfond på 30,2 mill ved utgangen av 2020. I 2021 finansieres 50% av investeringene på 38,6 mill med disposisjonsfond samt egenkapitalinnskuddet på 475,000 i KLP. Dette gir bruk et bruk av disposisjonsfondet på hele 19,8 mill på investeringer i 2022. I 2023 finansieres investeringene 100% med lån og disposisjonsfondet blir kun belastet med egenkapitalinnskuddet til KLP.

Vi ser fra tabellen at den laveste punktet i % disposisjonsfond av driftsinntekter er i 2023 på 7,3%.

KS sine anbefalinger for dette tallet er:

- Rød sone: under 5%
- Gul sone: 5-8%
- Grønn sone: 8%

Vi havner altså i gul sone i planperioden. Denne anbefalingen antar at en har lite på premiefondet som er det mest vanlige for norske kommuner, mens vi har per 31.12.2019 20,2 mill som utgjør 13,5% av driftsinntektene. En kan derfor trygt si at kommunen er i grønn sone under heler planperioden.

Utvikling av disposisjonsfond (mill)

	2020	2021	2022	2023	2024
Disp.fond årsstart inkl mindreforbruk året før	32,0	30,2	11,9	11,4	11,3
Mindreforbruk	11,7	1,5	0,0	0,4	1,5
Bruk av disposisjonsfond på investeringer	-13,5	-19,8	-0,5	-0,5	-0,5
Disposisjonsfond ved årsslutt	30,2	11,9	11,4	11,3	12,3
Netto driftsinntekter	150,0	150,0	151,2	154,0	156,9
Disposisjonsfond andel av driftsinntekter	20,1 %	7,9 %	7,5 %	7,3 %	7,8 %

14.2 Premiefondet

Premiefondet er et fond for tilbakeførte premier og overskudd. Midler på premiefond kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Innestående på premiefondet er sikret en minimumsavkastning tilsvarende den garanterte renten (avkastningen til pensjonskunder i KLP). Hensikten er at forsikringstakeren skal kunne avsette ekstra beløp i «gode år» for å ha et fond å ta av til betaling av premier. Når KLP har gode "overskudd" øker premiefondet og når de har vanskeligere tider reduseres overføringen til premiefondet.

Vi har per 31.12.2019 20,2 mill, 13,5% av driftsinntekten, på premiefond. Dette er et meget uvanlig høyt premiefond.

Grunnen til at vi har så stor premiefond er at vi tidligere hadde DNB som pensjonsleverandør, og der var det slik at vi hvert år betalte inn penger til et buffer fond som ble trukket fra nå noen av våre ansatte tok ut AFP. Men så viste det seg at veldig få gjorde det. Så når vi byttet leverandør til KLP, fordi DNB ikke lengre ønsket å drive med pensjon til kommunesektoren, ble dette fondet overført til vårt premiefond hos KLP. I KLP er oppsettet for AFP annerledes der vi har valgt å betale en fast sum til KLP rundt 500,000 i året der KLP sitter med all AFP relatert risiko.

Premiefondet er "off-balance", dvs at det ligger ikke i balansen hos oss, men størrelsen oppgis som noter i årsregnskapet. Den gir en betydelig høyere avkastning, rundt 2,5%, enn midlene i disposisjonsfondet som ligger i bank der renten for tiden er rundt 0,5%. Samtidig gir den nesten den samme tryggheten som disposisjonsfondet ved at den kan brukes som en buffer i vanskelige tider. Den eneste forskjellen er at premiefondet krever noe mer planlegging med at Klp må få beskjed om hvor mye av det skal anvendes per år eller hvilke fakturaer skal betales direkte fra

premiefondet. Dette frigir likviditet ved at pengene som skulle vært brukt på pensjon da kan anvendes andre steder. Det er derfor, på grunn av meravkastningen den gir, ikke å anbefale å bruke av det så lenge disposisjonsfondet har en fornuftig størrelse.

Vi har dog de siste årene brukt omkring 1,7 mill av premiefondet, som tilsvarer forventet økning i premiefondet per år. For 2021 er beløpet økt til 1,9 mill. Tanken er at vi kun bruker avkastningen på vårt eierskap i KLP i driften. Dette fordi økningen i premiefondet på mange måter kan sammenlignes med utbyttene vi får fra vårt eierskap i Varanger Kraft som også går inn i regnskapet som driftsinntekter.